

ROLF SCHREINER:

Turlivets gleder

Leksikonet og nettet fortelle: «Sopp er en gruppe organismer som hører til et eget rike – sidestilt med planteriket, dyreriket og bakterier. Soppriket har ca. 100.000 kjente arter. De farligste giftsopper i Norge er den spisse og den butte giftslørsoppen, den grønne og den hvite fluesoppen og sandmorkel.»

Greit. Så vett me det.

Det e blitt meg fortalt at for någen år siden bodde det ein lege i Trondheim. Han va enkemann, men han hadde hund, og han hadde ei husholderske så hjalp han med rengjøring og andre huslige sysler. Når det gjaldt madlaging, så va legen ganske flinke på egen hånd, så han og husholdersken delte på å stella i stand kulinariske gleder.

Legen va et aktivt turmenneske, og ein høstdag va han ude på sopptur. Her samla han alt det han kunne finna av sopp – for akkurat denne lørdagen gleda han seg te å servera ein spennande soppstuing te gjestene sine. Legen hadde nemlig invitert fem kolleger fra sykehuset i Trondheim te ein hyggelige middag hemma hos seg, og han ville servera elgsteig med sopp.

Vel hemma heiv han all soppen udøve kjøkkenbenken, og gjorde seg klar te den gastronomiske oppgaven – ein soppstuing gjestene virkelig kunne gleda seg te. Mens han holdt på med dette, måtte han innrømme for seg sjøl at det va ikkje all soppen han va liga sikker på. Tenk om der va ein litt farlige – kanskje te og med giftige – sopp innimydlå kantarellene og sjampinjongene?

Han fant ud at det va best å ta ein sjekk på forhånd. Då soppstuingen va ferige, tog legen ein porsjon og la på ein tallerken. Han fekk fatt i hunden så stort sett holdt seg ude i hagen, og så serverte han husets nylagde soppstuing te sin firbeinte venn.

«Hvis hunden øveleve, så e soppen god nok for oss,» tenkte legen. Hunden spiste opp og gjekk logrande og fornøyd ud i hagen igjen.

Greit – då va det fritt fram for soppstuing på bordet då gjestene kom. De spiste, skålte i ein vin så passe te elg, og alt va fryd og gammen. Akkurat då de hadde reist seg og va klar for kaffe avec inne i salongen, kom husholdersken litt oppskjorta inn i spisestua.

«Doktor, doktor,» sa hu. «Hunden e død.»

Det va som bare...

Legen forsto alvoret og fortalte sine venner at han hadde testa om der va giftige sopp i stuingen ved å gje hunden ein porsjon. Et par av gjestene begynte å bli ganske gråe i ansiktet, og någen kvalme fornemmelser spredte seg udøve i selskabet.

«Der e ingen grunn te panikk,» sa legen te sine venner. «Det tog et par timer før hunden kreperte, så me har god tid te å bli kvitt mageinnholdet.»

De seks så hadde spist soppstuing samene, va jo ganske heldig stilt – siden de jobde på sykehuset – og nå va der bare ein ting så kunne redda kvelden. Og eventuelt livet. Pumping.

Vår venn legen, så hadde det heila og fulle ansvaret for soppstuingen, greib telefonen og ringte te kollegene så va på vakt på sykehuset. «Gjør klar for pumping av seks mann, me e blitt forgifta,» va klar beskjed te de på jobb.

Ittepå va det ny telefon for å få fatt i to drosjer. Inntaget av rødvin og avec på legen sine sammenkomster va alltid av ein såpass mengde at ingen gjester hadde bil med seg. Og hvis de hadde, så va det for å sedda bilen igjen te neste dag. Her va der ingen med promille på onna 0,50 så va grensen den gang – det va heilt sikkert.

To drosjer brakte seks nervøse herremenn te sykehuset, og der va alt gjort klar for pumping. Ein liden avocado-forrett, elg, poteter, saus (der hadde legen fått hjelp av husholdersken), soppstuing, et glass hvidvin og flerne glass rødvin av ganske høge prisklasse blei itte kvert fjerna heilt fra de seks magene, og det va ikkje akkurat munter stemning på sykehuset.

«Kom igjen,» sa legen. «Ta det med godt humør. Eg har gjort ein store tabbe, men denne ekle soppen ska ikkje få ødelegga kvelden for oss. Nå ringe eg hjem te husholdersken min og ber henne laga ein lette omelett te oss. Någe må me jo få i oss igjen av spiseligt. Så fortsette me der me slapp. Eg e sikker på at både kaffe og konjakk – eller eventuelt likør te de så foretekke det – ska få oss i godt humør igjen.»

Jo, gjestene te legen syns det va synd å slutta nå. De fekk fatt i någe munnvatn på sykehuset, og så gurgla de seg tebage te friske ånde og fine form. Kvelden kunne fortsetta...

To nye drosjer frakta seks atskillig merr positive herrer tebage te legens residens. De begynte nå å le og vitsa om heile forgiftningen, og legen blei hengt ud som historiens dårligaste soppeplukkar. Ein foreslo å samla inn penger te at legen kunne få ta et soppkurs, og innimydlå kaffe og avec hadde de ett minutt stillhed – med litt fnising – te ære for hunden så ofra livet for herrenes skyld.

Klokkå begynte å nærma seg halv elleve då husholdersken kom inn i salongen. Hu kikte på legen og sa: «Nå e han her, han så kjørte øve hunden.»